

Van boven naar beneden:

- Jurgan en Annemarie Buijs
- Potentiële klanten voor het kinderdagverblijf worden attent gemaakt op de nieuwe bedrijfstak
- Het robotmelken wende snel
- De bouw van het kinderdagverblijf is in volle gang

Na een adempauze van dertien jaar startten Jurgan en Annemarie Buijs weer met melken

Kinderen en koeien

Het begon met een idee om een kinderdagverblijf te starten. Jurgan en Annemarie Buijs uit Culemborg wilden dat graag combineren met hun jongveeopfokbedrijf. De stap om weer te gaan melken bleek kleiner dan gedacht.

tekst **Tijmen van Zessen** videoimpressie www.veeteelt.nl

Veertien jaar geleden hakten ze de knoop door: ze stopten met melken. Jurgan (39) en Annemarie (38) Buijs waren net getrouwd en hadden beiden een fulltimebaan naast het melkveebedrijf. Jurgan werkte als relatiebeheerder bij Rabobank en Annemarie had een baan in de zorg. 'Mijn vader was toen 65 en op die leeftijd is een bedrijf met tachtig koeien best druk', vertelt Jurgan. 'We wilden op dat moment nog niet stoppen met ons werk naast de boerderij, dat beviel ons prima. Uiteindelijk namen we het besluit om jongvee te gaan opfokken.' En zo werd de melkstal omgeturnd tot een afdeling voor jonge kalveren. De koeien maakten plaats voor 160 stuks jongvee van een collega-veehouder.

Nieuw avontuur

Sinds 23 oktober vorig jaar klinkt het geluid van de melkmachine weer in de stal van Jurgan en Annemarie. Zelfs bijna 24 uur per dag. Het ondernemende stel uit Culemborg is weer gestart met melken en koos voor een melkrobot. De oude ligboxenstal kreeg een totaal nieuwe bovenbouw en kan weer jaren mee. 'Drie jaar geleden kregen we het idee om een kinderdagverblijf met buitenschoolse opvang op de boerderij te beginnen. Voor kinderen is het een meerwaarde om op een boerderij te leven; buiten spelen en contact met dieren doet ze goed. We zagen dat aan onze eigen kinderen', schetst Annemarie de aanleiding voor het nieuwe avontuur. 'Pas vorig jaar bedachten we dat het dan mooi zou zijn om ook weer te melken, dan is de cirkel

Jurgen en Annemarie Buijs

Na een adempauze van dertien jaar startten Jurgen en Annemarie Buijs weer met melken. Het eind van de quotering was niet de enige reden om als herintreders aan de slag te gaan.

Melkproductie (begroot):	600.000 kg
Aantal koeien (begroot):	70
Grond:	45 ha
Melk per koe:	29 kilo per dag
Neventak:	kinderdagverblijf met buitenschoolse opvang

rond; van kalf tot koe. Het verdwijnen van de melkquotering maakte de stap alleen maar logischer.'

Jurgen en Annemarie gaan niet over één nacht ijs. Ze sloten zich aan bij de VAK, de Verenigde Agrarische Kinderopvang. 'Dat is een coöperatie waar je je moet inkopen, zo blijft het concept exclusief in de regio', legt Jurgen uit. De VAK staat

voor kwalitatief hoogwaardige kinderopvang. Dat betekent bijvoorbeeld dat het aantal vierkante meter ruimte per kind dubbel zo hoog ligt als bij een regulier kinderdagverblijf en een reguliere bso (buitenschoolse opvang). En voor bso's op boerderijen is bijvoorbeeld veiligheid een extra belangrijk aspect. 'Vóór tien uur mogen er geen kinderen op het erf, dan ben ik nog aan het voeren', vertelt hij. 'Boerderij en bso zijn strikt gescheiden. Zodra er kinderen op het erf komen, is dat altijd onder begeleiding en met duidelijke afspraken', stelt Jurgen.

Tien fulltime krachten

Annemarie heeft inmiddels een training gevolgd om zich voor te bereiden op de nieuwe bedrijfstak. 'We willen de kinderen leren leven met de seizoenen, bijvoorbeeld door ze te laten meehelpen in de moestuin. De activiteiten zijn aangepast aan de seizoenen: "groene pedagogiek" heet dat met een mooi woord.'

Jurgen en Annemarie zien de bso en het melkveebedrijf beide als een volwaardige bedrijfstak. 'Het melkveebedrijf is de vaste basis en biedt een redelijke mate van zekerheid in het inkomen. Door te melken kan het rendement van de boerderij alleen maar omhoog, de vaste kosten hebben we toch al. Maar als het kinderdagverblijf en de bso volledig bezet zijn, moet het dáár verdiend worden', zegt Jurgen stellig.

Volledige bezetting wil zeggen dat maar liefst 56 kinderen per dag gebruikmaken van hun 'tijdelijke thuis'. Ze zijn dan toevertrouwd aan de zorg van niet minder dan tien fulltime krachten.

In april opent de kinderopvang 'Natuurlijk Avontuurlijk' zijn deuren, een spiksplinternieuw gebouw met een fraai uitzicht over een weids polderlandschap. In totaal kostte het pand volgens Jurgen net zo veel als een nieuwe stal voor 140 koeien. Het mag duidelijk zijn dat daar een degelijk ondernemingsplan onder

Dertien jaar lang diende de ligboxenstal uitsluitend als huisvesting voor jongvee

Half februari is de bouw van het kinderdagverblijf in volle gang, in april opent 'Natuurlijk Avontuurlijk' zijn deuren

moet liggen, anders geven banken niet thuis, zeker niet op dit moment. Bovendien is er de laatste jaren veel bezuinigd op de kinderopvangtoeslag.

Was het daardoor niet extra lastig om de plannen te presenteren? 'We moesten ons wel dubbel indekken, legt Jurgen uit. 'De markt stortte in en wij wilden beginnen met een bso. In onze begroting houden we tot 2020 rekening met een twintig procent lagere omzet dan realistisch is. En we geven onszelf drie jaar de tijd om te groeien naar een volledige bezetting.'

Annemarie vult hem aan: 'We zitten aan de rand van Culemborg en twee minuten rijden van de A2, dat is gunstig. Er zijn in Culemborg weliswaar veel kinderdagverblijven, maar de combinatie met de boerderij is hier uniek. Waar kun je nu leren waar de melk vandaan komt?'

32 kilo melk per vaars

Kinderen leren waar de melk vandaan komt is één, maar Jurgen en Annemarie moeten na een pauze van dertien jaar zelf ook weer leren melken. Of beter gezegd: weer leren boeren in een veranderde tijdgeest. De ruwvoerproductie moet scherper, het mestbeleid is strenger en Buijs moet een nieuwe veestapel fokken.

Gelukkig was de start van het robotmelken met twaalf koeien een 'makkie'. De productie lag met gemiddeld 32 kilogram melk per vaars deze winter op een keurig niveau, maar recent kwam er toch even een kink in de kabel. 'Bij die hoge productie moet je alles uit de kast halen om dat vol te houden. Maar onze koeien produceerden in feite nog op het jongveerantsoen en de voersnelheid lag nog te laag. Op enig moment raakten ze dun op de mest en liep het niet meer. Door het terugnemen van de hoeveelheid krachtvoer hebben we de zaak nu weer op de rit', verklaart Jurgen. Volgend jaar wil de herintredende melkveehouder zeven hectare mais telen en bierbostel kopen om een mooi rantsoen te krijgen.

Vraag je Jurgen naar de stijl van zijn nieuwe melkveebedrijf, dan noemt hij extensief en modern als kernbegrippen. 'Onze kracht is dat we niet afhankelijk zijn van de markt voor ruwvoer en mestafzet. Als je mais moet aankopen voor 55 euro per ton, moet je goed je best doen om daar een boterham aan te verdienen. We zitten op 45 hectare klei op veengrond en willen de capaciteit van de melkrobot volledig benutten.' Buijs verwacht voldoende voer van eigen land te

halen om straks pakweg zeventig melkkoeien plus jongvee te voeren.

Kiezen voor een fokdoel

Inmiddels zit de melkrobot halfvol, eind 2014 hoopt Buijs de robot volledig te benutten. De pinken die hij als kalf heeft gekocht, zijn de afgelopen maanden volop geïnsemineerd. Als de uitval meevalt, wil hij begin 2015 zelfs weer vaarsen verkopen voor export. 'We willen via fokkerij onze omzet en aanwas verhogen. Enerzijds via gesekst sperma, maar ook met het embryoprogramma van CRV.' Met het opstarten van een nieuwe veestapel passeerde ook de keuze voor een fokdoel. Buijs wil koeien melken die lang meegaan en veel produceren, zoals zo veel veehouders dat willen. Maar waar ligt in de fokkerij het accent? 'De vruchtbaarheid en de gehalten vormen op het eerste oog de grootste uitdaging. Het eiwitgehalte zit nu op 3,20 procent en dat moet naar 3,40 of 3,50 procent.'

De huidige stierkeuze bestaat uit Atlantic, Ubrox en Brilliant. 'We werken toe naar een productie van tienduizend kilo melk per koe en met voldoende smakelijk ruwvoer van goede kwaliteit moet dat lukken. Maar eerst maar eens de robot vol krijgen.' |